

'Brede School' en verzekeringen: een leidraad

Het project 'Brede School' streeft naar een maximale ontwikkeling van alle kinderen door het uitbouwen van een brede leer- en leefomgeving. Door de samenwerking van partners uit verschillende sectoren, ondermeer scholen, sport- en culturele organisaties, lokale overheden, bibliotheken en bejaardentehuizen, wordt een gedifferentieerd aanbod van activiteiten gecreëerd. Aangezien ieder "brede school-project" verschillend is, is het niet mogelijk om eenzelfde verzekering – ongeacht of die nu individueel dan wel collectief is – voorop te stellen die alle mogelijke gevallen dekt die zich zouden kunnen voordoen. Er moet immers naar een oplossing "op maat" gezocht worden die beantwoordt aan de werkelijke behoeften van ieder project. Een beknopte toelichting bij de schoolverzekering kan de eerste aanzet zijn om de verzekeringsaspecten van dit project onder de loep te nemen.

Achteraan deze nota is een algemene checklist opgenomen waarin diverse risico's aan bod komen.

De scholen kunnen deze checklist gebruiken om na te gaan welke risico's zij lopen.

I. De schoolverzekering - basis

De inhoud van de schoolverzekering is niet bij wet geregeld. De kern van de dekking bestaat uit de waarborgen 'burgerlijke aansprakelijkheid' en 'lichamelijke ongevallen'. Deze basiswaarborgen kunnen worden aangevuld. Deze aanvullende waarborgen bespreken we in punt II.

➤ **Burgerlijke aansprakelijkheid**

Deze waarborg dekt de aansprakelijkheid 'buiten overeenkomst' van de *verzekerden* tijdens de *schoolactiviteiten*. De aansprakelijkheid op de schoolweg kan worden opgenomen in de dekking.

De **Verzekerden** in een schoolpolis zijn traditioneel:

- de inrichtende macht (verzekeringnemer) en de organen;
- de personeelsleden;
- de leerlingen;
- de vrijwillige en onbezoldigde medewerkers;
- de natuurlijke personen die het oudercomité, de schoolraad en de participatieraad vormen;
- de eigenaar en de verhuurder als burgerlijk aansprakelijke voor goederen of dieren ter beschikking gesteld voor schoolactiviteiten;
- de ouders en de voogden van de minderjarige leerlingen voor zover zij er burgerlijk aansprakelijk voor zijn.

Een **Schoolactiviteit** is een activiteit van het schoolleven intra en extra muros, tijdens en na de lessen, zelfs gedurende de verlofdagen en vakanties in België of in het buitenland, op voorwaarde dat de deelnemende leerlingen onder toezicht staan of moesten staan van de onderwijsinstelling.

Toepassing op een project 'Brede School': de schoolverzekering is van toepassing op activiteiten georganiseerd samen met een partner en erkend als 'schoolactiviteit'. Opgelet: de polis kan bepaalde activiteiten (vb. luchtsporten) uitsluiten.

➤ **Lichamelijke ongevallen (buiten elke kwestie van aansprakelijkheid om)**

Dankzij dit luik van de polis kunnen de verzekerde slachtoffers van een schoolongeval genieten van een terugbetaling van bepaalde medische kosten en ontvangen zij contractueel vastgelegde vergoedingen in geval van overlijden of blijvende invaliditeit. De vraag naar de aansprakelijkheid moet niet worden beantwoord.

De waarborg lichamelijke ongevallen is meestal ook voorzien voor ongevallen op de schoolweg.

II. Waarborguitbreidingen en/of aanvullende verzekeringen

Het project 'Brede School' verlegt de grenzen van het begrip schoolactiviteit. De traditionele schoolpolis uitbreiden of aanvullen met bijkomende verzekeringen kan noodzakelijk zijn. De verzekeraar steeds tijdig inlichten over de activiteiten en de verzekeringsaspecten mee opnemen in de samenwerkingsovereenkomsten kan veel problemen voorkomen.

Hierna volgen enkele aandachtspunten.

➤ **Derden nemen de schoolgebouwen in gebruik**

Voorbeeld: de sportzaal van de school wordt in gebruik genomen door een sportvereniging.

a) Brandverzekering

Om zich te verzekeren tegen het brandrisico kan de huurder/gebruiker een (tijdelijke) brandpolis afsluiten. De school (als eigenaar) kan hem hiertoe verplichten of kan met de eigen brandverzekeraar afspreken dat, bij een schadegeval, de schade niet zal worden verhaald op de huurder/gebruiker (afstand van verhaal).

b) Contractuele aansprakelijkheid.

De huurder/gebruiker moet de lokalen terug geven in de staat waarin ze zich bevonden bij de ingebruikname. Komt hij deze verplichting niet na, dan kan hij aansprakelijk worden gesteld voor het niet respecteren van de overeenkomst. Deze contractuele aansprakelijkheid (of aansprakelijkheid uit overeenkomst) is in principe uitgesloten van de aansprakelijkheidsdekking in een schoolpolis. Een (tijdelijke) polis contractuele aansprakelijkheid kan de oplossing bieden.

➤ **De school neemt gebouwen toebehorend aan derden in gebruik**

Voorbeeld: de school neemt een lokaal van de plaatselijke culturele vereniging in gebruik

a) Dient de school een (tijdelijke) brandverzekering af te sluiten of omvat de door de derde afgesloten brandpolis een *afstand van verhaal* ten gunste van de school als gebruiker? Zie punt a) van II.1.

b) Verplicht de derde de school de eventueel aan de ingebruikgenomen lokalen berokkende schade te verzekeren? Zie punt b) van II.1.

➤ **Schoolstages**

- a) De burgerlijke aansprakelijkheid van de stagiairs n.a.v. hun schoolstage bij een derde (stage die kadert in het officiële leerprogramma) is verzekerd in de schoolpolis. De schade veroorzaakt aan de in het kader van deze stage door de derde *toevertrouwde goederen* is nochtans geen standaard waarborg.

Toevertrouwde goederen zijn de goederen, eigendom van de stageplaats en tijdelijk toevertrouwd aan de leerling om gebruikt, bewaakt, hersteld of vervoerd te worden. Voorbeeld: de machine waarmee de leerling leert werken.

- b) De lichamelijke ongevallen overkomen aan de stagiairs buiten elke kwestie van aansprakelijkheid om kunnen niet verzekerd worden in de schoolpolis. De scholen zijn verplicht voor dit risico een arbeidsongevallenverzekering af te sluiten conform het K.B. van 13 juni 2007.

➤ **Leerkrachten leveren prestaties voor andere verenigingen**

- a) De burgerlijke aansprakelijkheid van de leerkracht blijft door de schoolpolis gewaarborgd wanneer aan volgende voorwaarden is voldaan:

- de leerkracht levert de prestaties op vraag van de schooldirectie;
- de activiteit die georganiseerd wordt behoort tot het schoolleven.

Van zodra de leerkracht voor een vereniging prestaties levert maar dit niet doet in opdracht van de schooldirectie, vervallen de waarborgen van de schoolpolis.

Eenzelfde redenering geldt voor de vrijwillige medewerkers van de school.

- b) Leerkrachten worden op het gebied van arbeidongevallen verzekerd door het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Overheid. Deze verzekering zou van toepassing blijven onder dezelfde voorwaarden als hierboven gesteld. Uitsluitel ter zake kan echter enkel gegeven worden door het Beleidsdomein.

Voor vrijwillige medewerkers is er geen verplichting te voorzien in een lichamelijke ongevallenverzekering. Verzekeringsmaatschappijen bieden deze mogelijkheid echter wel.

➤ **Voorwerpen worden door derden aan de school toevertrouwd om te gebruiken**

Voorbeeld: geluids - en lichtinstallatie en tenten van derden worden aan de school toevertrouwd n.a.v. een Brede Schoolactiviteit.

De contractuele aansprakelijkheid is uitgesloten van de dekking in de schoolpolis. Om te vermijden dat de school zelf moet instaan voor het vergoeden van de schade kan dit (waardevol) materiaal verzekerd worden in een polis "alle risico's".

➤ **Derden nemen deel aan schoolactiviteiten**

De school kan activiteiten organiseren waaraan ook derden (niet-leerlingen van de school) mogen deelnemen. Deze personen zijn niet verzekerd in de schoolpolis. Hiervoor kan een tijdelijke verzekering burgerlijke aansprakelijkheid en lichamelijke ongevallen worden afgesloten.

Let wel, leerlingen van een andere school die deelnemen aan een activiteit - waarvan de deelname als een schoolactiviteit wordt beschouwd - genieten van de waarborgen van de schoolpolis onderschreven door hun school.

Algemene checklist

Deze algemene checklist kan u helpen om uw risico's in kaart te brengen. Bespreek de checklist met de verzekeraar, om zo samen tot een perfecte bescherming tegen de gevolgen van schoolrisico's te komen.

Wie kan er fouten maken op school? Zorg dat ze allemaal verzekerd zijn.

Directie	☐	Leesmoeder	☐
Leerkrachten	☐	Kookploeg	☐
Leerlingen	☐	Busbegeleider	☐
Klusjesdienst	☐	Leden ouderraad	☐
Beheerraad	☐	Kinderopvang	☐
Vrijwilligers	☐	Eigenaars van dieren / goederen	☐
Andere personen waar u aan denkt (bv. externen uitgeleend door organisaties)			☐

Sta er bij stil dat de school goederen van anderen bewerkt, bewaart en gebruikt. En bij schade aan deze goederen betaalt de school.

Leerlingen gaan op stage. Zij werken aan goederen van anderen, en kunnen deze beschadigen. - Een leerling-garagist werkt aan auto's.	☐
De school organiseert evenementen. Goederen van anderen kunnen beschadigd worden. - Bij het jaarlijks toneelstuk, dient een oude radio als decor. Een leerling draait de knop stuk. - Verschillende jassen blijken verdwenen te zijn uit de bewaakte vestiaire tijdens het schoolfeest.	☐
Leerkrachten mogen al eens materiaal van bedrijven uitproberen. Speciale machines vereisen een bijzondere verzekering. - Een leraar metaalbewerking krijgt een hoogtechnologische machine in gebruik.	☐
De school heeft ook buitenschoolse activiteiten. - De leerlingen koken met de senioren in het restaurant van het rusthuis. Een kind plaatst de taart in de oven, en forceert de ovendeur. - Bij het spinnen in de gemeentelijke sporthal, beschadigt een leerling een spinningfiets.	☐

Als de school iets maakt voor anderen, dan kan er altijd iets fout lopen.
Zelfs als het product al lang is afgeleverd.

De leerlingen maken producten voor anderen. - De leerlingen houtbewerking maken kasten voor de gemeente. De gemeente neemt de kast in gebruik en plaatst er enkele kunstwerken in. De kast valt in elkaar. De kunstwerken zijn stuk.	☐
De school heeft een schoolrestaurant. - De school serveert een maaltijd, verschillende kinderen worden opgenomen in het ziekenhuis.	☐
De school organiseert eetdagen. - Een leerling vriest ontdooide ijsjes terug in. 's Avonds verkoopt hij ze aan enkele ouders. De ouders moeten opgenomen worden in het ziekenhuis met darmklachten.	☐

Ongevallen gebeuren overal, en met kinderen erbij nog net iets meer.

De leerlingen moeten beschermd zijn als ze op school zijn. Waar dan ook. - Leerlingen kunnen vallen op de speelplaats, in de sportzaal, in de klas, in het schoolrestaurant, ... - Kinderen spelen, gooien ballen naar elkaar, kijken niet uit waar ze tegenaan stoten, ...	☐
De leerlingen gaan op stage. - Op de stageplaats moet de school zorgen voor een arbeidsongevallenverzekering die de stagiairs verzekert tegen de medische kosten van ongevallen. Maar als een stagiair een blijvende handicap overhoudt aan een ongeval, ontvangt hij best een extra vergoeding.	☐
De school organiseert reizen naar het buitenland. - Tijdens de jaarlijkse reis naar Londen, valt een leerling van de trap in het hotel. Als repatriëring nodig is, wordt deze terugbetaald.	☐

Niet alleen tijdens het schoolleven, maar ook op de schoolweg

Kinderen maken elke ochtend, (en middag) de verplaatsing tussen thuis en de school. - Als een leerling 's middags thuis gaat eten, kan hij het slachtoffer worden van een ongeval.	☐
---	--------------------------

Vrijwilligers zijn niet immuun voor een ongeval.

Iemand die gratis helpt in de school wilt u zeker goed beschermen. - Ouders die een fietspool organiseren, leesmoeders, begeleiders op een schooluitstap, ...	☐
--	--------------------------

Een brandverzekering is vanzelfsprekend. Als het schoolgebouw afbrandt, moet er een nieuw schoolgebouw komen.
Maar let ook op andere risico's.

<p>Huurt de school gebouwen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Als de school een gebouw huurt, dan kan iemand van de school brand veroorzaken aan het gehuurde gebouw. - De huurder/gebruiker moet de lokalen terug geven in de staat waarin ze zich bevonden bij de ingebruikname. Komt hij deze verplichting niet na, dan kan hij aansprakelijk worden gesteld voor het niet respecteren van de overeenkomst. 	☐
<p>Bevindt de school zich in de buurt van andere gebouwen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - De brand in het schoolgebouw kan overslaan op andere gebouwen. De eigenaars van deze gebouwen zullen op de schoolpoort kloppen om de schade terug te betalen. 	☐
<p>Maakt de school gebruik van containerklassen?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Als de school gebouwen bij plaatst, dan kan de school deze ook verzekeren. 	☐
<p>De school bewaart soms goederen van anderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kijk de overeenkomst met leveranciers goed na. Soms leggen deze overeenkomsten specifieke verzekeringsplichten op aan de school. 	☐